

Helseundersøkelsen - praktisk info

I løpet av 2010 vil buhundeiere bli invitert til delta i helseundersøkelsen på buhund. Helseundersøkelsen er webbasert og vil bli å finne som en link på Buhundklubbens websider—www.buhund.no. Ved hjelp av et passord kan hundeeieren logge seg inn og besvare undersøkelsen. Undersøkelsen er anonym og administreres av Norges veterinærhøgskole, som står for registrering og bearbeidingen av dataene som samles inn. Avlsrådene i buhundklubbene får slik tilgang til verdifull helseinformasjon. Det vil være både en helsedel og en atferdsdel i undersøkelsen, som utformes slik at den skal bli enkel å besvare samtidig som den gir oss en god oversikt over helsetilstanden hos Norsk Buhund.

Gentest - innsamling av materiale

På Buhundens Nasjonaldag 2009 startet arbeidet med å samle inn materiale til utviklingen av gentest for katarakt hos Norsk Buhund. 30 buhunder ble øyelyst, og 48 buhunder fra Norge, Danmark og Sverige donerte blod til prosjektet. Blodprøvene fryses ned og lagres i biobanken ved Norges Veterinærhøgskole i påvente av start av analyse. Prøvene er bevares også med tanke på andre sykdommer eller problemer som vi evt. kan møte på i fremtiden.

I løpet av høsten 2009 vil det bli arrangert felles øyelysing og blodprøvetaking av buhund både i Norge og Danmark, evt. også Sverige, og vi håper etter dette å sitte på et materiale som skal gi oss et godt grunnlag for å gå i gang med analysene.

Vi som har buhund i dag, har et særskilt ansvar for å ta vare på buhunden, som faktisk er en viktig nasjonal arv. Dersom du har en buhund og vil bidra til å bevare rasen sunn for fremtiden, ta da kontakt med oss for å få vite hva nettopp du kan bidra med.

Du er også hjertelig velkommen til å kontakte oss dersom du ønsker å vite mer om disse fantastiske hundene,

- kanskje er det nettopp en buhund du har sett etter som din neste kompis!

Vi takker våre
sponsorer og samarbeidspartnere:

Norsk Buhund Klubb

Kontaktpersoner Buhundprosjektet:

NORGE

Elin Kristiansen: elin@dyrehospital.no
32127833

Ellen Katrin Enge: eke@skaubo.com - 412 12 120

DANMARK:

Susanne Langhoff: sus@buhund.dk

SVERIGE:

Jorel Saeland: jorel.saeland@telia.com

www.buhund.no

Buhundprosjektet

Vi tar vare på et lite stykke Norge!

Buhunden

- en norsk nasjonal arv

Norsk Buhund er en av våre 7 norske hunderaser, og har røtter tilbake til de første bosettingene i Norge. I tidligere dager var den et vanlig skue som gårdshund og arbeidskollega for bonden. Buhunden har både gjeter-, jakt og vaktegenskaper, og er en utmerket allround-hund. Rasen opplevde imidlertid en stor tilbakegang med inntreden av andre europeiske hunderaser på 1900-tallet, og selv i dag har vi en utfordring med å holde buhundpopulasjonen oppe. I Norge finner vi ca 1000 individ, og ca 7-800 i Danmark og Sverige. Vi har også flere hunder i Finland, og land som Storbritannia og USA. Det registreres årlig ca 70-80 valper i Norge av Norsk Buhund.

Buhunden er en energisk og kvikk familie- og brukshund som er sunt bygd med helsemessige fornuftige anatomiske trekk. Det er en mellomstor spissnase, med fargevarianter sort og blakk som varierer fra helt lys til rødgul.

I tillegg til de tradisjonelle oppgavene som gjeting og jakt, egner buhunden seg meget godt til aktiviteter som agility, spor, søk og lydighet. I Storbritannia brukes den faktisk også som servicehund og narkotikahund.

Vi ser lite helseproblemer i rasen, men vi har så få buhunder igjen at det er særdeles viktig å holde god oversikt over helsetilstanden for å kunne drive sunt og effektivt avlsarbeid. Det er vårt ansvar å bevare buhunden frisk og rask slik at også våre etterkommere kan nyte godt av dens herlige gemytt og egenskaper.

Buhundprosjektet

Buhundprosjektet ble satt i gang sommeren 2009, og er et samarbeid mellom Norges veterinærhøgskole, Norsk Buhundklubb og buhundklubbene i våre nordiske naboland - Danmark, Sverige og Finland. Buhundeiere og oppdrettere i andre land som England og U.S.A. vil også bli invitert til å bidra. Professor i genetik Frode Lingaas og veterinær/øyelyser Ernst-Otto Ropstad er våre samarbeidspartnere ved Norges Veterinærhøgskole. I tillegg bidrar veterinærer i Danmark og Norge, - og ikke minst buhundeiere/oppdrettere aktivt til at prosjektet skal bli vellykket.

Hva vi vil oppnå

Buhundprosjektet har to hovedmål:

1. Skaffe bedre oversikt over helsetilstanden hos Norsk Buhund.

Med få individ i en rase er det utfordringer med tanke på helsemessig fornuftig avl. Derfor er det viktig å vite så mye som mulig om hva som rører seg av problemer og sykdommer i en rase. En helseundersøkelse vil være et meget verdifullt verktøy i arbeidet for å bevare buhunden sunn. Med buhundeiere som aktivt bidrar med informasjon, vil vi ha et godt utgangspunkt for avlsarbeidet i årene fremover.

2. Utvikle gentest for katarakt hos Norsk Buhund.

Av de få kjente problemer hos Norsk Buhund, finner vi to typer katarakt - arvelig utviklingskatarakt og pulverulent nukleær katarakt ("Buhundkatarakt"). Katarakt er en sykdom i øyets linse som gjør at linsematerialet forandres slik at linsa virker blakket ("grå stær"), og at lyset ikke slipper gjennom inn til netthinnen slik det skal, med det resultat at hunden ser dårligere.

Førstnevnte type katarakt, - arvelig utviklingskatarakt er en type katarakt som i større eller mindre grad vil påvirke hundens syn. Forskjellige deler av linsen affiseres, og hunden kan miste synet helt eller delvis. Tidlige studier (Bjerkås/Haaland, 1995) anslår at ca 10 % av buhundene har denne sykdommen som har en arvelig bakgrunn.

Den andre typen katarakt, Pulverulent nukleær katarakt, kalles ofte "Buhundkatarakt" fordi den er så vanlig forekommende i rasen. I studien referert til over var ca 50% av hundene affisert. Linsen vil ved denne formen for katarakt ha et område som ser ut som "sukkerspinn", men som man mener i liten grad har innvirkning på hundens syn.

I dag er øyelysing den eneste måten vi kan oppdage katarakt hos buhund. For buhund anbefaler vi å øyelyse avlslisjer før hvert kull, hannhunder årlig så lenge de brukes i avl og øvrige hunder ved 1, 4 og 7 års alder. Det er meget viktig å øyelyse regelmessig fordi katarakt kan utvikle seg, - dvs. en hund som er frilyst ved 1 års alder kan meget vel ha utviklet katarakt ved 4-5 års alder.

Som en del av buhundprosjektet vil det bli øyelyst og samlet inn blodprøver fra et større antall buhunder. Dette materialet vil være grunnlaget for et forskningsprosjekt der formålet er å finne mutasjonen som forårsaker sykdommen og utvikle gentest for katarakt hos buhund. Hvis vi lykkes med dette kan vi bestemme om hunden er bærer for gen for katarakt ved hjelp av en blodprøve tidlig i hundens liv. Da vil vi ha et mye bedre utgangspunkt for å planlegge fremtidig avl.

